

POSTANOWIENIE

Dnia 29 marca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marcin Łochowski

w sprawie z wniosku P.R.
z udziałem Banku spółki akcyjnej w W.
o wykreślenie wpisu w księdze wieczystej,
na posiedzeniu niejawnym 29 marca 2023 r. w Izbie Cywilnej w Warszawie,
na skutek skargi kasacyjnej P.R.
od postanowienia Sądu Okręgowego we Wrocławiu
z 2 września 2022 r., II Ca 2300/22,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wnioskodawca P.R. wniósł skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego we Wrocławiu z 2 września 2022 r., zaskarżając to postanowienie w całości, wnosząc o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie o uchylenie postanowienia Sądu drugiej instancji oraz uchylenie postanowienia Sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne „sprowadzające się do problemu różnicowania statusu prawnego stron postępowania cywilnego w zależności od tego, czy określona w prawomocnym wyroku sądowym kwota zapłaty jako następstwo unieważnienia umowy kredytowej wynika z ustalenia jej nieważności stwierdzonej w sentencji tegoż wyroku, czy też tylko w samym jego uzasadnieniu czego następstwem w pierwszym przypadku

może być związanie wyrokiem zgodnie art. 365 § 1 k.p.c., który to wyrok byłby wystarczającym dokumentem (podstawą) wykreślenia hipoteki umownej w księdze wieczystej w związku z wygaśnięciem wierzytelności, którą zabezpieczała, a w drugim przypadku już taką podstawą wykreślenia by nie był, gdyż wykreślenie takiej hipoteki mogłoby nastąpić dopiero na podstawie dodatkowego wyroku w sprawie o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym” na podstawie art. 10 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (tekst jedn. Dz.U. z 2022 r. poz. 1728, dalej „u.k.w.h.”).

Ponadto skarżący wskazał, że w sprawie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości i wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, w tym Sądu Najwyższego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest natomiast zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie SN z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (zob. postanowienia SN: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02; z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08).

Sąd Najwyższy przypomina, że konstrukcja takiego zagadnienia powinna odpowiadać wymogom zagadnienia prawnego, o którym mowa w art. 390 § 1 k.p.c. (postanowienie SN z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06). W konsekwencji dopuszczalne jest przedstawianie zagadnień (pytań) prawnych wyłącznie „do rozstrzygnięcia”, a nie „do uzupełnienia”. Pytanie takie, zaczyna się zawsze od partykuły pytajnej „czy”. Oznacza to, że rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego, dokonuje się przez wybór towarzyszącej mu odpowiedzi (postanowienie SN z 13 kwietnia 2000 r., III CZP 2/00). Przedstawione przez skarżącego zagadnienie prawne tego

fundamentalnego wymogu nie spełnia, pomijając już trudności interpretacyjne wynikające z niezbyt jasnego ujęcia zaprezentowanego w skardze problemu prawnego.

Z kolei oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) wymaga wykazania, jaki konkretny przepis prawa, zastosowany w danej sprawie, jest przedmiotem rozbieżnej wykładni w orzecznictwie i na czym rozbieżność ta polega, co wymaga przytoczenia orzeczeń sądów wydanych w takich samych lub istotnie zbliżonych stanach faktycznych, względnie, jaki konkretny przepis prawa, zastosowany w danej sprawie, wymaga interpretacji ze strony Sądu Najwyższego, z czego potrzeba ta wynika i z jakich powodów dotychczasowy dorobek doktryny i orzecznictwa jest w tej mierze niewystarczający. Nieodzowne jest ponadto, podobnie jak w przypadku przyczyny kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., wykazanie związku między oczekiwaną od Sądu Najwyższego wykładnią prawa a wynikiem postępowania kasacyjnego (zob. np. postanowienia SN: z 15 października 2002 r., II CZ 102/02; z 29 lipca 2015 r., I CSK 980/14; z 19 czerwca 2018 r., IV CSK 56/18). Skarżący nie wyjaśnił, w jaki sposób określona wykładnia art. 365 § 1 k.p.c. miałaby wpływ na zaskarżone rozstrzygnięcie, uwzględniając zakres kognicji sądu wieczystoksięgowego, określony w przepisach u.k.w.h. i k.p.c.

Skarżący nie sporządził ponadto w sposób prawidłowy uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej w zakresie przesłanek kasacyjnych, na które się powołał. Pomimo bowiem powołania się na dwie odrębne przesłanki kasacyjne skarżący sporządził dla nich jedno, wspólne uzasadnienie.

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania wraz z uzasadnieniem jest natomiast odrębną konstrukcyjnie i funkcjonalnie częścią skargi kasacyjnej i nie jest rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie w innych częściach skargi argumentów na uzasadnienie podniesionych w nim twierdzeń. Wniosek ten podlega analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej

merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione, a dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. nie wystarczy odwołanie się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, mimo że argumenty mogą być podobne (postanowienie SN z 14 maja 2020 r., I CSK 380/19).

Według Sądu Najwyższego, nie ma przy tym innych przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

[SOP]

[as]